

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 5 1 4 0 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna raven
MATEMATIKA
Izpitna pola 1

- A) Kratke naloge
B) Krajše strukturirane naloge

Sobota, 7. junij 2025 / 90 minut (30 + 60)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalično pero ali kemični svinčnik, svinčnik, radirko in geometrijsko orodje (šestilo in ravnilo, lahko tudi trikotnik).

Priloga s formulami in konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Pri reševanju te izpitne pole uporaba računalna ni dovoljena.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 30 minut, za reševanje dela B pa 60 minut.

Izpitna pola vsebuje 8 kratkih nalog v delu A in 6 krajših strukturiranih nalog v delu B. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 60, od tega 20 v delu A in 40 v delu B. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli. Pri reševanju si lahko pomagate s standardno zbirko zahtevnejših formul na strani 3.

Rešitve pišite z naličnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Rišete lahko tudi s svinčnikom. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Strani 13 in 20 sta rezervni; uporabite ju le, če vam zmanjka prostora. Jasno označite, katere naloge ste reševali na teh straneh. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Pri reševanju nalog mora biti jasno in korektno predstavljena pot do rezultata z vsemi vmesnimi računi in sklepi. Če ste nalogo reševali na več načinov, jasno označite, katero rešitev naj ocenjevalec oceni.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 1 prazno in 2 rezervni.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 5 1 4 0 1 1 1 0 3

Formule

(Vsota in razlika kubov) Za poljubna $a, b \in \mathbb{R}$ velja $a^3 \pm b^3 = (a \pm b)(a^2 \mp ab + b^2)$.

(Evklidov in višinski izrek) Pravokotni trikotnik ima kateti a in b ter hipotenuzo c . Višina na hipotenuzo je v_c , pravokotna projekcija katete a na hipotenuzo je a_1 , pravokotna projekcija katete b na hipotenuzo pa b_1 . Tedaj velja $a^2 = ca_1$, $b^2 = cb_1$, $v_c^2 = a_1b_1$.

(Polmera trikotniku včrtanega in očrtanega kroga) Trikotnik ima stranice a, b in c , polovica obsega je $s = \frac{a+b+c}{2}$, ploščina je S , polmer danemu trikotniku včrtanega kroga je r in polmer danemu trikotniku očrtanega kroga je R . Tedaj je $r = \frac{S}{s}$ in $R = \frac{abc}{4S}$.

(Heronova formula) Trikotnik ima stranice a, b in c , polovica obsega je $s = \frac{a+b+c}{2}$. Tedaj je njegova ploščina $S = \sqrt{s(s-a)(s-b)(s-c)}$.

(Ploščina trikotnika) Naj bodo $A(x_1, y_1)$, $B(x_2, y_2)$ in $C(x_3, y_3)$ točke v ravnini. Ploščina trikotnika z oglišči A, B in C je $S = \frac{1}{2} |(x_2 - x_1)(y_3 - y_1) - (x_3 - x_1)(y_2 - y_1)|$.

(Krogla) Površina in prostornina krogle s polmerom r sta $P = 4\pi r^2$, $V = \frac{4\pi r^3}{3}$.

(Adicijski izreki) Za poljubna $x, y \in \mathbb{R}$ velja

$$\sin(x \pm y) = \sin x \cos y \pm \cos x \sin y, \quad \cos(x \pm y) = \cos x \cos y \mp \sin x \sin y.$$

Za poljubna $x, y \in \mathbb{R} \setminus \left\{ \frac{\pi}{2} + \pi \cdot k; k \in \mathbb{Z} \right\}$, za katera je $x + y \neq \frac{\pi}{2} + \pi \cdot k$ za poljuben $k \in \mathbb{Z}$ in

$$\tan x \tan y \neq -1, \text{ velja } \tan(x \pm y) = \frac{\tan x \pm \tan y}{1 \mp \tan x \tan y}.$$

(Kotne funkcije polovičnih kotov)

$$\text{Za poljuben } x \in \mathbb{R} \text{ velja } \sin^2 \frac{x}{2} = \frac{1 - \cos x}{2}, \quad \cos^2 \frac{x}{2} = \frac{1 + \cos x}{2}.$$

$$\text{Za poljuben } x \in \mathbb{R} \setminus \{\pi + \pi \cdot 2k; k \in \mathbb{Z}\} \text{ velja } \tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}.$$

(Elipsa) Elipsa v ravnini ima polos a in b ($a > b$), njena linearna ekscentričnost je e , njena numerična ekscentričnost je ε . Tedaj velja $e^2 = a^2 - b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$.

(Hiperbola) Hiperbola v ravnini ima realno polos a in imaginarno polos b , njena linearna ekscentričnost je e , njena numerična ekscentričnost je ε . Tedaj velja $e^2 = a^2 + b^2$, $\varepsilon = \frac{e}{a}$.

(Parabola) Parabola v ravnini z enačbo $y^2 = 2px$ ima gorišče v $G\left(\frac{p}{2}, 0\right)$, enačba premice vodnice dane parabole pa je $x = -\frac{p}{2}$.

(Aritmetično zaporedje) Vsota prvih n členov aritmetičnega zaporedja (a_n) je $S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$.

(Geometrijsko zaporedje) Vsota prvih n členov geometrijskega zaporedja (a_n) s kvocientom $q \in \mathbb{R}$

$$\text{je } S_n = \frac{a_1(q^n - 1)}{q - 1}, \text{ če je } q \neq 1, \text{ in } S_n = na_1, \text{ če je } q = 1.$$

(Limiti) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e$ in $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$.

Prazna stran

L

Konceptni list

L

Konceptni list

A) KRATKE NALOGE

1. Izraz $\frac{(a^3)^2}{a^8}$ zapišite v obliki a^m , kjer je m celo število.

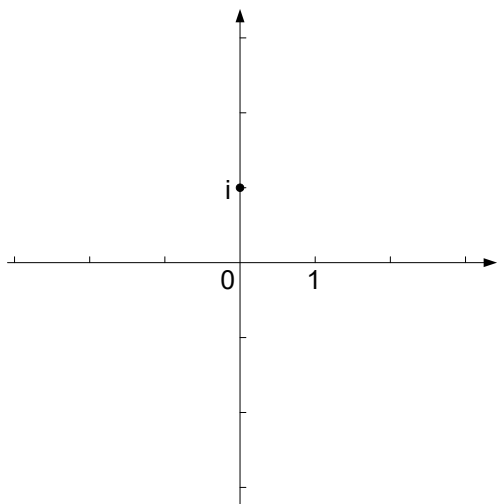
(2 točki)

2. Rešite enačbo $2 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^x = 54$.

(2 točki)

3. Naj bo $z = 4 - i$. Z računom pokažite, da je število $w = \frac{1}{4}\bar{z} - \frac{3}{4}z$ enako $w = -2 + i$. Število w predstavite v kompleksni ravnini.

(3 točke)

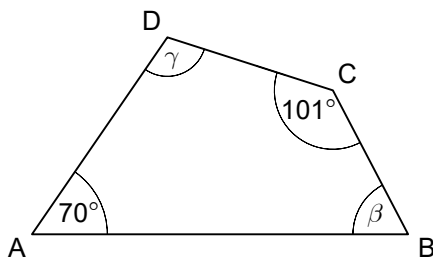
4. Izračunajte abscisi presečišč premice $y = 2x$ in krožnice $x^2 + y^2 = 5$.

(3 točke)

M 2 5 1 4 0 1 1 1 1 1

5. Na skici spodaj je štirikotnik $ABCD$. Izračunajte kota β in γ , če je $\gamma = 2\beta$.

(2 točki)

6. Izračunajte nedoločeni integral $\int (4 + x^2 + \sin x) dx$.

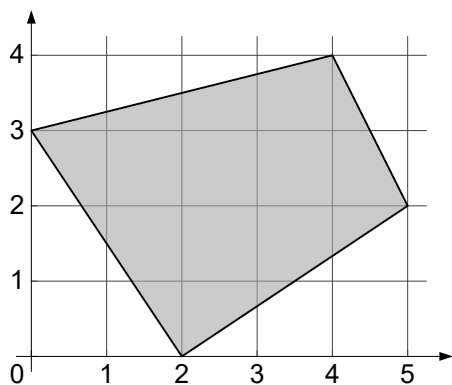
(3 točke)

7. Izračunajte površino enakostraničnega valja s polmerom osnovne ploskve $r = 3$.

(3 točke)

8. Izračunajte ploščino osenčenega lika na sliki.

(2 točki)

B) KRAJŠE STRUKTURIRANE NALOGE

1. Naj bo A množica vseh praštevil, manjših od 20, B množica vseh deliteljev števila 12 in C množica vseh večkratnikov števila 3, manjših od 20. Zapišite množice A , B , C , $A \cap B$ in $B \cup C$.

(7 točk)

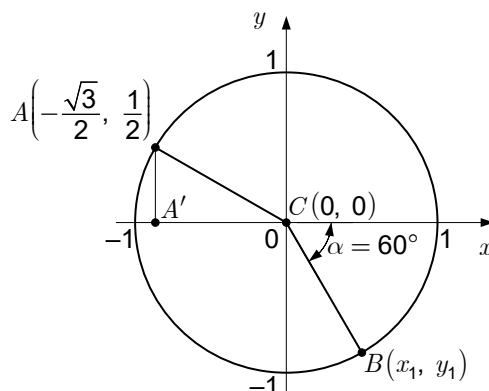
2. Izračunajte diskriminante in poiščite vse rešitve kvadratnih enačb. Rezultate zapišite v preglednico.

Enačba	Diskriminanta	Rešitve enačbe
$x^2 - 6x + 9 = 0$		
$x^2 - 3x - 10 = 0$		
$x^2 - 6x + 10 = 0$		

(7 točk)

3. Na sliki je narisana krožnica s središčem v izhodišču koordinatnega sistema in polmerom 1. Točki A in B ležita na krožnici, točka A' je pravokotna projekcija točke A na abscisno os, točka C pa izhodišče koordinatnega sistema.

Izračunajte natančni vrednosti neznanih koordinat x_1 in y_1 točke B na sliki.
Natančno izračunajte obseg in ploščino trikotnika $\triangle CAA'$.

(5 točk)

4. Naj bosta $a = \log_5 2$ in $b = \log_5 3$. Logaritme $\log_5 6$, $\log_5 2\sqrt{3}$ in $\log_5 0,3$ izrazite z a in b .

(6 točk)

5. Dana je funkcija $f(x) = \frac{x^2}{x-2}$. Izračunajte stacionarni točki funkcije f . Zapišite enačbo tangente na graf funkcije f v točki z absciso -2 .

(7 točk)

6. Premica z enačbo $y = 2x$ je asimptota hiperbole s središčem v točki $S(0, 0)$. Gorišči hiperbole ležita na abscisni osi, točka $A(\sqrt{6}, 2\sqrt{3})$ pa leži na hiperboli.

Zapišite enačbo hiperbole.

Dano hiperbolo prezrcalimo preko simetrale lihih kvadrantov. Zapišite enačbo prezrcaljene hiperbole.

(8 točk)

Rezervna stran